

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ЦЕНТАР ЈАВНЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ТРЕБИЊЕ
ПС БЕРКОВИЋИ

Број: 14-4/01-217/05.

Датум: 31.05.2005. године

ЗАПИСНИК О ПРИКУПЉАЊУ ИЗЈАВЕ ОД ЛИЦА

Састављен дана 31.05.2005. године у просторијама Полицијске станице

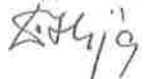
Берковићи, у вези прикупљања изјаве од лица Домазет Илија из
Берковића, везано за кривично дјело из члана Ратни злочин.

Кривичног закона Републике Српске.

ПРИСУТНИ:

Овлашћено службено лице
Миломир Антуновић

Записничар
ОСЛ Миломир Антуновић

Позвано лице
Илија Домазет

Започето у 10,30. сати

На основу члана 62. и 219. став 1.ЗКП-а обавјештавамо Вас да ће се у потпуку прикупљања података од Вас узети изјава на записник.

Лицу је предочено због чега је позван, па се на основу члана 219. став 2.ЗКП-а поучава да не мора дати никакву изјаву или одговорати на питања која му овлашћено службено лице поставља, осим давања личних података.

разлозима недоласка обавијестити. Уколико не поступи по овом упозорењу да може бити кажњен новчаном казном до 5.000 КМ, да може бити и наређено његово принудно довођење, а трошкове довођења ће сам сносити, да је дужан је да свједочи, а ако одбије да свједочи да га Суд може казнити новчаном казном до 5.000 КМ.

На основу члана 8. став 1. и 2. ЗКП-а свједок се обавјештава да су у поступку у равноправној употреби службени језици Републике Српске – језик српског народа, језик бошњачког народа и језик хрватског народа, а службена писма су ћирилица и латиница. Да има право служити се својим језиком или језиком суда који разумије. Уколико не разумије службени језик Републике Српске и уколико жели користити свој језик, да ће му се обавиједити усмено превођење свега што износи или што други износе, као и исправа и другог писаног материјала.

На основу члана 148. ЗКП-а свједок се поучава да има право да не одговара на питања ако би га истинит одговор изложио кривичног гоњењу, а да би одговорио и на та питања да може тражити имунитет. Уколико добије имунитет да је дужан свједочити и да неће бити кривично гоњен осим ако је дао лажни исказ. Имуитет се даје одлуком тужиоца.

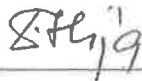
На основу члана 148. став 5. ЗКП-а свједок се поучава да му за вријеме његовог саслушања, а на његов захтјев Суд може одредити за савјетника адвоката уколико није у стању сам користити своја права и ако његови интереси не могу бити заштићени на други начин.

На основу члана 155. ЗКП-а свједок се поучава да може тражити да буде саслушан у положају заштићеног свједока у складу са Законом о заштити своједока у кривичном поступку.

Након тога свједок изјави:

Да је разумио своја права и обавезе, одговарће на питања
ОСЛ, није му потребан бранилац.

Потпис свједока

Након овога свједок о предмету износи следеће:

"Дана 04.08.1992, године у 22,00 часова у мој стан у _____ у дошла три полицајца ХОС-а који су ми наредили да са собом попесем све драгоцености, новац, наоружање уколико га имам и одмах пођем са њима. Пошто су у мом стану неке просторије биле изложене евентуално гранатирању ја сам из њих пребацио покућство у друге сигурније просторије, што су и они видјели па су ми ставили приговор да сам се већ спремио за бјекство из Мостара. Моја супруга и син су благовремено успјели побјећи из Мостара тако да више у стану, сем мене није било никога. Одмах су ми ту узели један ручни сат и један синов златни ланчић, резервне кључеве од властитог аутомобила иако ми аутомобил није био у Мостару и кључеве од стана. Мени су дали само минут времена да све то обавим и пођем са њима. Овом групом командовао је извјесни ХАРА, кога ја нисам познавао, а наводно је био из Мостара. Имао је кратку плаву косу, чешљану на страну, висок око 183 цм, тежак око 95 кг и стар око 26 или 27 година. Када смо изашли на улицу тамо смо нашли њихов комбибус. Ту вечер су купили све Србе из моје зграде сем Аћимовић Милорада, који је иначе стар и изнемогао човек и његове жене Вучковић Неђе која је радила у болници у Мостару и њиховог сина који је радио као стражар у болници и Вучковић Жарка чији је син Александар зв. Саша прије на један дан мобилисан у ХВО. Када су нас довели пред бившу Војну амбуланту у Мостару нас око петнаесторо људи и жена су ту постројили. Мене је ту са два шамара ударио Беловић Сергеј из чиста мира и упитао ме: "Шта нам ви четници ово радите, знате ли гдје се налазите". Затим нам се обратио Зеленика Иван, представио се као управник затвора и свију нас саслушао појединачно у својој канцеларији. Мени је наредио да се скинем потпуно го, затим уперо пиштољ у моје чело и питао за сина, жену и брата и да ли су они у четницима. Након тога ме је ударио 3-4 пута гуменом палицом по леђима и два пута ногом у предно бубрега и слабина. Затим ми је дао да се напијем воде. Извршио је претрес моје одјеће и личних ствари, пронашао ми 1.500,00 ДМ и ставио их себи у џеп, скинуо ми сат са руке, узео возачку и саобраћајну дозволу за моје ауто и личну карту. Затим је позвао своје потчињене ХОС-овце и рекао им: "Испратите га нашим поздравом". Ова лица су одмах брутално насрнула на мене, тукли ме и гурали све док нисмо дошли до просторије у којој су ме затворили. Све ово се дешавало у подруму Амбуланта. Тек ту сам се обукао. Те вечери у тој просторији било нас је двадесет седморо. Ујутро ме је Зеленика поново питао за сина и опет ме ударио три пута гуменом палицом. Тог дана 05.08.1992. године у тринаест часова, нас тринаесторо одвезли су у Дретељ.

Дана 04/05.1992. године ХОС-овци су имали неку акцију па их је у бившој војној амбуланти у Мостару било врло мало, али сам међу присутним препознао Мартиновић Винка зв. "Штела", таксиста из Мостара који је имао већу функцију у том затвору од Зеленике, али не знам каква је била његова улога у ХОС-овој хијерархији.

У Дретељу нас је примио Карачић Илија који је ту у затвору био секретар и економ затвора али нас он није малтретирао. Преузео нас је Илијин брат Карачић Анте кога су сви звали "Тони", оба из Улога код Јасенице-Мостар. "Тони" нас је одмах почео паклено ударати дрвеном палицом сваког по реду, а ударао је и ногама и рукама. Одмах нам је запријетио: "Уколико било ко од нас каже и једну ријеч, слиједи поновно ударање, јер сте сви ви четници и морате бити покорни". Тог дана па до 16.08.1992. године били смо изложени невиђеним батинама, малтретирањима и понижавањима.

24/9

Сваки тај дан, током двадесет четири часа ударали су нас све док и они тј. полицајци ХОС-а неби стали од силног умора, стим што су се они мијењали, одмарали у међувремену и опет нас тукли. Сваки од нас затвореника падао је у несвијест и то више пута, а свијести смо враћани уз помоћ канте пуне воде коју су просипали по јонесвијешћеном. Углавном сви смо били крвави, натечени, модри по тијелу неки и без зуба. Када би жртва пала ударали су нас војничком ципелом у подручје слабина и бубрега, по глави, у крста, по поткољеницама или прстима нога или рука. Многим затвореницима су у то вријеме у Дретељу бајонетом прорезали језик. Сјећам се да су то урадили Бркић Пери из Тасовчића-Чапљина, једне прилике још и коме су под нокте у рука били закуцали ексере, те Милошевић Влади, пуковнику ЈНА у пензији. Сјећам се да смо једне прилике набројали 42 затвореника којима је бајонетом прокинут језик. Ово су радили ХОС-овци Буљубашић Енез или Един и извјесни Винко коме не знам презиме, који је на лијевој подлактици имао уписану ријеч "Вележ", а који је средином августа погинуо са Блажом Краљевићем на Крушеву код Мостара. Упаљачем за цигарете су затвореницима палили руке, тијело, косу, браду, тјерали нас да гутамо запаљене цигарете, пијемо мокраћу, једемо измет, пасемо траву, језиком чистимо под или њихове ципеле, па чак и њихову крв, уколико би се рањени или поштрапани крвљу враћали из ноћних акција да би како су говорили видјели каква је њихова крв. Неке затворенике су тјерали да једни другим полне органе стављају у уста. Због достојанства према људима којима је то чињено то рађе не би конкретизовао, а сада је и тешко тачно навести који су ХОС-овци све то радили и коме, али је чињеница да су то радили сви које ћу поменути и то пуно пута.

По мом увјерењу најопаснији међу свим ХОС-овцима био је Макитан Ахмет зв. "МАКС", муслиман из Стоца, који је на себи носио крст, извјесни Зоран из Коњица коме не знам презиме, који је црне косе, висок око 170 цм, тежак око 70 кг, стар око 24 године, тих, миран и непримјетан када није у акцији, Бешо Мирсад са Барана-Столац, који је како сам чуо раније радио у милицији, стар око 26 година, затим Краљевић Срејко управник затвора у Дретељу, из Црвеног Грма код Љубушког, млађи момак. Постоји и други Краљевић Срејко, старији, добар момак, радио у Плочама. Из Стоца је врло често долазио у Дретељ Репак Мирсад, који је доста пута тукао и мене и остале затворенике, а нарочито је немилосрдно ударао Рудан Драгана, зв. "ХОНДО" из Стоца. У наш затвор је често навраћала и Јакиша Марина те њена сестра или родица Јакиша Гордана, обје из Чапљине, те извјесна Сузана из Загреба, прозивале нас именима која су нам били одредили полицајци ХОС-а, наговарале ХОС-овце да нас туку, што су и саме чиниле. Сјећам се да је једне прилике Јакиша Марина наредила двојци затвореника да један другом своје полне органе стављају у уста. Тукао нас је и Винко који је како рекох погинуо са Краљевић Блажом. Колико се сјећам тада су са њима погинули и извјесни Иван из Опузена те један Шиптар који је у Дретељ дошао наводно из Ријеке.

Према сазнањима до којих сам дошао кроз разговоре са осталим затвореницима у затвору у Дретељу од посљедица тешких физичких ударања људи и рањавања подлегли су или се изгубио траг сљедећим затвореницима, те сматрам да и они нису међу живим. То су: Марковић Ненад из Мостара, стар око 40 година, бивши радник Комуналног предузећа у Мостару. Марковић је умро у диспанзеру у Дретељу, а о томе као очевидац ми је говорио Рудан Драган зв. "ХОНДО" из Стоца који је тада био са њим на лијечењу. Наиме Марков ића су на неколико дана прије одласка у диспанзер тешко претукли у просторији у којој сам и ја био затворен.

. 27/19

Ударали су га гуменом палицом, ногама, рукама и од удараца му је пукла плућна марамица те је у бесвјесном стању пренесен у диспансер, гдје је и умро. Није ми познато гдје је сахрањен.

Неки затвореници којису прије мене дошли у затвор Дретељ су ми причали да је у непознатом правцу одведен затвореник Зубац Милован из Невесиња, кога су ХОС-овци ранили у затвору у пету из аутоматске пушке, па је након тога наводно пребачен у Сплит у болницу и од тада му се губи сваки траг. И Шкоро Ђуру, трговац из робне куће ХИТ, родом са Слипчића-Мостар, се као последица тешких удараца на лијевој страни груди појавила велика кила-сток, па се то почело гнојити и распадати. Шкоро је упућен наводно у болницу у Сплит и од тада и о њему до данас нисам ништа сазнао. Слична је ситуација и са Пејановић Јовом, бивши секретар ОСУП-а Мостар који је у затвору примио много удараца и поред тога што је ХОС-овцима било познато да болује од ~~_____~~ да му је на ноzi направљена рана која није ~~_____~~ замирена и наступила је гангрена. Обећали су му, када су га повели, да ће га водити у болницу у Мостар, али тамо колико знам није дошао па не знам да ли је сада Пејановић жив. У затвору у Дретељу био је затворен и Медан Ристо инвалид, у ногу па је ишао на штакама. Медан је родом из Локава-Чапљина и не знам шта је било касније са њим. Када су га одвели из затвора дали су образложење да га пуштају да иде својој кући. Прије мог доласка у затвор у Дретељу ту су били затвореници и брачни пар Кузман Никола и његова супруга Душанка, који су пуштени из затвора, али су из ватреног оружја убијени на Модричу. Дан-два прије мог доласка у затвор у Дретељу, тачније 02/03.08. 1992. године ХОС-овци су у овом затвору убили Балабан Божа, бивши контролор лета на Аеродрому у Мостару.

Сјећам се да је Краљевић Срећко једне прилике пред неким ХОС-овцима у Дретељу говорио да је експлозија цистерне код Сјеверног логора у Мостару почетком априла 1992. године дјело његове екипе ХОС-оваца.

У затвору сам такођер чуо разговор неких полицајаца да је за коначно минирање православне цркве у Мостару утрошено седам тона експлозива, а ја се сјећам да је та експлозија била страховита и да су каменчићи са цркве засули и моју зграду у Центру 2. Под притиском свјетске јавности предсједник Републике Хрватске Фрањо Туђман је наредио да се затвори затвор у Дретељу. Овластио је наводно генерала Јанка Бобетка да то учини па је резултат тога и погибија Краљевић Блажа који је идејни творац овог затвора. Након тога 17.08.1992. године затворен је овај затвор, затвореници из Дретеља су премјештени у Војне затворе ХВО у Мостару и Грабовину код Чапљине. Познато ми је да је приликом транспорта затвореника у Мостар код Житомислића убијен затвореник Самарџић Еуген. Ја сам отишао у Грабовину. Ту смо имали сасвим повољнији третман. Неки затвореници су се тек ту опрали, након 100 или више дана, оvisно о томе колико су били у Дретељу, јер нам тамо то није било дозвољено.

Ја сам у затвору у Грабовини дошао скоро непокретан, јер ме је 16.08.1992. године поменути ХОС-овац Зоран из Коњица у знак жалости за погибијом генерала Краљевић Блажа, тако силно изударао да ми је повриједио кичму, десну руку и бубреге, па сам петнаест дана у мокраћи избацивао крв.

24/9

Приликом одласка у Грабовину у аутобус и из аутобуса су ме пренијели затвореници. Повреде које сам повремено констатовао је и затворски љекар Шутало, који је млад човјек и према мени био добар хуманиста, па ми је дао поштеду двадесет дана, исто као и Рудан Драгану зв. "ХОНДО" из Стоца.

И поред знатно повољнијег третмана у овом затвору и овдје се дешавало да су ХВО полицајци тукли и малтретирали затворенике. Тако је једне прилике неки полицајац, чије ми име није познато, добро истукао Марић Срећка, _____, стоматолога из Чапљине. У Чапљини сам остао око мјесец дана и обављали смо неке послове у кругу затвора-касарне у Родочу, али они нису били напорни. Дана 17.09.1992. године пребацили су нас у Љубушки и ту смо остали до 20.09.1992. године, када смо кренули на размјену у Паково село у близини Дрниша. Ова размјена је пропала те су нас вратили у војно истражни затвор Лора и ту смо ноћ провели на отвореном простору. Одатле су нас поново вратили у Љубушки гдје смо само једну ноћ провели, одакле су нас одвезли у новоформирану Војну затвор у Родочу код Мостара. Ту смо обављали разне послове за потребе ХВО. Изводили смо радове на утврђењу бункера, најчешће ноћу од Ходова до Стоца и до Рошаца на Прењу, на првој борбеној линији. Скидали смо цријеп, грађу и све што се дало скинути са Српских кућа у Ортијешу, Лакишевину, Ходбини те сакупљали и у српским њивама и баштама копали кромпир на подручју Бијелог Поља - Мостар и у Баћевићима, те обављали неке послове у бившем ЕАЛ-у, бившој Медицинској школи у Мостару, на факултетима, јер је војна полиција ХВО са Економског факултета у Мостару преселила у бившу Медицинску школу. Водили су нас и у Катедралу и Жупски уред у Мостару, гдје смо радили на чишћењу тих објеката. Желим истаћи да ми нисмо знали ништа о нашој размјени, али су нам ту неки свештеници католичке цркве казали тачан датум и мјесто наше размјене, што се касније показало тачним. Ти свештеници су нам тада говорили да се није смјело десити да удара крст на крст, али да ће се то ипак морати зауставити и да ће се политичари договорити о свему. Осјетио сам да они муслимане мрзе из дна душе. Послове чишћења смо обављали и на хотелу "РУЖА" и у болници зв. "Хирургија",

Једне прилике у затвору у Родочу, пред више затвореника Скендер Славко полицајац ХВО, син Ивана зв. "Ићо" из Потока - Мостар, стар око 40 година, хармоникаш, је скоро на мртво име изударао Ђурасовић Данила. Скендер је иначе према Србима-затвореницима изражавао такав презир и мржњу да то није нормално. Сјећам се да је Скендер и приликом нашег поласка на размјену више од пола сата по аутобусима тражио Ђурасовића да га још једном истуче или чак и остави у затвору, али смо га ми затвореници заклањали својим тијелима у аутобусу.

Врло лошим и злим у Родочу показао се и полицајац ХВО Ребац Драган из Крушева, који је једне прилике без разлога премлатио Бркић Перу из Тасовчића-Чапљина у нашој спаваоници пред 54 затвореника. Повод су биле неке Њемачке марке, које је јадни Перо некако успио сачувати, а које је приликом доласка у Родоч предао у затворску касу, што се иначе уклапало у кућни ред, а не Ребцу лично, како је он захтијевао, који их је највјероватније пожелио задржати за себе.

27/9

Овај Ребац је једном затворенику - из Бања Луке коме је било име Лука узео сат марке "Сеико" и није му га вратио приликом поласка на размјену.

Једне прилике у зтавору су претукли и Марић Мишу пјесника из Мостара због тога што у конвоју жена и дјеце који је он организовао за Приморје није било Срба.

У овом затвору радили су и полицајци ХВО Зовко Златко, Клемо Драган, извјесни Филиповић чије сам име заборавио а син је Јуре из Јасенице-Мостар и извјесни Титомир, могуће је да се презива Видачак из Крушева који су били изузетно коректни и свима нама су прилазили људски.

Поред наведеног желим још да кажем да су неки затвореници Срби у затворима прошли знатно боље у односу на друге затворенике. Прије свих ријеч је о Станисовић Милану из Стоца, који је по мом убјеђењу личан човјек. Знам да се Станисавић вратио у Столац, а говорио је да ће са својим синовима и снахама из Стоца отићи у Данску код неке своје родбине.

У затвору нису малтретирани ни браћа Драган, Горан и Миран (мислим да су то синови Милана Станисавића). Горан је ожењен Муслиманком, а жена му је евакуисана на Хвар. Миран је изражавао страх да буде размијењен, јер би га могли мобилисати у Српску војску, а Горан није хтио прећи овамо због жене, док је Драган читаво вријеме говорио да ће ићи на размјену. Сва три брата су из затвора у Родочу пуштена кући на неколико дана прије размјене, али је некако Драган успио да се укључи у размјену и са нама је дошао у Зеленику. Није ми познато гдје се сада налази.

Интересантно је истаћи да су током боравка Рудан Драгана зв. "Хондо" из Стоца у затвору у Дретељу многи Сточани долазили да га туку. Вјероватно су муслили да "Хондо" неће преживјети затвор, а да су када је постало јасно да би се могао домоћи слободе, ти исти "Хонду" доносили разне поклоне.

У току боравка у затвору највише сам се дружио са затвореником Бокић Миливојем, умјетником из Мостара који се бави израдом скулптура а који је страховито малтретиран у затвору у Дретељу. Причао ми је да је његова породица избјегла у Љубомир у Требиње да би и он жарко желио изаћи на размјену и отићи у Љубомир али је то одбио због својих скулптура које су остале у Мостару, па се и он због њих вратио у Мостар код сестре и зета.

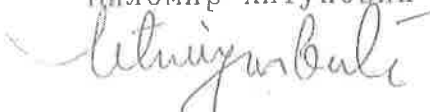
Могу још да додам да је мој стан од око 70 метара квадратних приликом мог одвођења из њега остао комплетно намјештен а вриједност ствари прелази износ од 10,000,00 КМ. Осим новца који су ми узели како сам већ раније навео, узели су ми између осталог и ручни сат вриједан око 3.500,00 КМ, оригинал Амерички који сам раније добио на поклон.

Свједок се поучава у смислу одредбе члана 65. ЗКП-а да има право прочитати записник, па након што је записник прочитао на исти не ставља примједбе и потписује га.

Завршено у 14,30 часова.

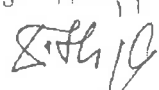
Записничар

Миломир Антуновић

Свједок

Илија Домазет

Овлаштено сл. лице

Миломир Антуновић

